

Schilderswijk wijkkrant

Cabaretière en actrice Alina Kiers

Geschiedenis van het openbaar vervoer in de wijk

Struis, nieuwe koffietent met hart voor de buurt

Lichtjeswandeling zet wijk in het licht

Wijkinitiatief voor deelauto's

In dit nummer o.a.

- 3

Bewonersavond met de wijkraad
Jaarlijkse bewonersvergadering in andere opzet succesvol.
- 4

Deelauto: Rijden met oog voor portemonnee en milieu
Bewoners van de Schilderswijk en aangrenzende buurten verkennen de mogelijkheden om een deelautoproject op te zetten.
- 5

Woningisolatie krijgt flinke oppepper
Als onderdeel van Nij Begun is er tot 2035 een flink bedrag aan subsidies beschikbaar voor woningisolatie.
- 6

Kunstportret uit de Schilderswijk: Alina Kiers
Zangeres, cabaretière en actrice Alina Kiers vertelt over haar werk en haar ambities voor de toekomst.
- 8

Ondernemen in de Schilderswijk: Al Nour
Nora Knol is eigenaar van pilatus studio Al Nour en geeft er zelf ook les.
- 10

Lichtjeswandeling zorgt voor verbinding en saamhorigheid
'Vrede Dichtbij' is het thema van de derde Lichtjeswandeling die op 10 december wordt gehouden.
- 12

Historie uit de Schilderswijk: Openbaar vervoer
De Schilderswijk heeft in 1927 de primeur van de elektrische trolleybus voor openbaar vervoer in de Stad.
- 14

Culinair in de Schilderswijk: Struis
Nieuwe koffiezaak aan de Kraneweg richt zich op buurtfunctie, goeie koffie en lekkere taarten.
- 17

Vernieuwing H.W. Mesdagplein afgerond
Onthulling van beeldje Het Mannetje is sluitstuk van renovatie.
- 19

Puzzel voor de Schilderswijk
Puzzel mee en maak kans op een leuke prijs.

Colofon

De Schilderswijk Wijkkrant
verschijnt huis-aan-huis in de
Schildersbuurt en Kostverloren.

Oplage: 4200 exemplaren

Uitgave:
Wijkraad Schilderswijk

Redactie:
Martin van Koldam
T 06 264 259 66
Yvon van der Laan
T 06 546 812 82

E-mailadres redactie:
wijkkrant@schilderswijkgroningen.nl
U kunt kopij, advertenties en
verzoeken om informatie inzenden
naar dit adres.

Vormgeving:
Harry Kasemir / Bauburo Visuele
Communicatie

Druk:
Drukkerij Van Ark, Haren

Omslag

Verlichte bomen tijdens de lichtjeswandeling van vorig jaar.

De volgende Wijkkrant verschijnt
rond 20 maart 2026.
Kopij aanleveren vóór 1 maart.

Gluren bij de Buren
op 12 april 2026

De nieuwe editie van Gluren bij de Buren is op zondag 12 april. U kunt dan tussen 13 en 17 uur achter de deuren in onze wijk kennis maken met kunst, muziek, wetenschap, architectuur etc. Informatie over het programma in de volgende wijkkrant. Heeft u tips of wilt u meedoen? Stuur een mail naar: gluren@schilderswijkgroningen.nl

Jaarvergadering Wijkraad

Nuttig treffen
Wijkraad en bewoners

De Wijkraad heeft zich gerevancheerd voor de matte bewonersavond van vorig jaar. De ruim vijftig aanwezigen kregen een levendige avond voorgeschoteld.

Door Martin van Koldam

Op het jaarlijkse treffen met de wijkbewoners legt de Wijkraad verantwoording af voor zijn activiteiten en het financieel beheer. Doorgaans levert dit 'huishoudelijk' gedeelte weinig stof op voor discussie. Het tweede gedeelte van de avond is voor de wijkbewoners. Zij kunnen hun zegje doen over wat er mis is

in de wijk en hoe het beter kan. Of juist goed is en gekoesterd moet worden. Daar kan de Wijkraad dan weer zijn voordeel mee doen. Vorig jaar kwam dit deel onvoldoende uit de verf. Dit jaar koos de Wijkraad voor een andere opzet. De aanwezigen konden reageren op drie stellingen die vooraf op de website waren gepubliceerd. Deze aanpak sloeg aan, al had de formulering van de stellingen wat scherper gemogen. De eerste stelling, over verkeer, maakte voldoende reacties los om er een hele avond mee te vullen. De beide andere stellingen, over de gemeente en over de Wijkraad, kwa-

men daardoor nauwelijks aan bod. Wijkraad-voorzitter Harmen Gelling liep met de microfoon van hot naar her om zoveel mogelijk aanwezigen hun zegje te laten doen. Theo Roelfsema ontpopte zich als een kundig woordvoerder van het bestuur. Hoe hij ook probeerde een vraag door te spelen naar een collega-bestuurder, de microfoon kwam toch steeds weer bij hem terecht. Hij bleek niet alleen van vele zaken goed op de hoogte, maar hij wist ook hoe je met een microfoon om moet gaan, waardoor hij voor de hele zaal moeiteeloos verstaanbaar was. De avond werd door Harry Kasemir & Band muzikaal afgesloten.

Leden Wijkraad
•Harmen Gelling, voorzitter
•Sjoerd Duim, secretaris
•Hein Pronk, penningmeester
•Theo Roelfsema, lid
•Jacob Bolhuis, lid
•Maaike Diemer, lid

Impressie van de goed bezochte bijeenkomst op 1 oktober ▼

Actueel nieuws uit Wijkraad op website

Waar is de rubriek 'Van de bestuurstafel' gebleven? Ik wil graag weten waar de Wijkraad zich mee bezighoudt. Aldus een van de reacties op de bewonersavond. Een terechte vraag, Vroeger, circa tien jaar geleden, was de Wijkkrant meer dan nu een product van de Wijkraad. Tegenwoordig staat de Wijkkrant meer op afstand van de Wijkraad. Niet alles wat de Wijkraad bespreekt is interessant voor de Wijkkrant. Dat publiceren wij niet. Anderzijds wordt de redactie geregeld door de Wijkraad geattendeerd op een onderwerp dat niet van de Wijkraad zelf is. In dit nummer is het artikel over isolatie daarvan een voorbeeld. Dan blijft de Wijkraad buiten beeld. Ook de verschijningsfrequentie van de Wijkkrant speelt een rol. Met drie nummers per jaar en een productietijd van een maand is een besluitenlijst van de Wijkraad vaak alweer achterhaald op het moment dat de krant de lezers bereikt. Moet u het dan zonder informatie van de Wijkraad doen? Nee. Op internet kunnen de Wijkraad en andere buurtorganisaties besluitenlijstjes van vergaderingen plaatsen op het moment en in de bewoordingen die zij zelf kiezen. Ga naar: schilderswijkgroningen.nl En klik op: **Wijkorganisaties > wijkraad**

Bezorgers gezocht

De bezorging van de Wijkkrant ging de laatste keren niet zonder problemen door een tekort aan bezorgers. Om op elk adres in de Schilderswijk een krant in de brievenbus te deponeren hebben we dringend behoefte aan vrijwilligers. De Wijkkrant verschijnt drie keer per jaar en een bezorgroute bestaat uit ongeveer honderd adressen. Wilt u ons helpen, stuur dan een mail met naam, adres, telefoonnummer en emailadres naar: info@schilderswijkgroningen.nl Vermeld bij onderwerp: bezorging wijkkrant.

Bewoners Schilderswijk verkennen mogelijkheden

Deelauto: rijden met oog voor portemonnee en milieu

Janneke Eising (in zwarte jas) legt omstanders uit hoe een deelauto werkt.

Bewoners van de Schilderswijk en aangrenzende buurten verkennen momenteel de mogelijkheden om een deelautoproject op te zetten. Ze krijgen daarbij hulp van de gemeente en van OnzeAuto, een landelijke aanbieder van deelauto's.

Door Martin van Koldam

Velen zullen de situatie herkennen: je rijdt niet veel en niet vaak; maar je kunt niet zonder auto, omdat je voor je werk wel eens buiten de stad moet zijn, of omdat je snel bij je nog zelfstandig wonende ouders wilt zijn als er iets aan de hand is, of omdat je je kinderen naar de sport moet brengen. Een eigen auto is dan wel erg duur. De aankoopprijs wordt nu eenmaal niet lager wanneer je weinig kilometers maakt, de motorrijtuigenbelasting en de verzekeringsspremie evenmin. In zo'n situatie kan het voordelig zijn om gebruik te maken van een deelauto. Dat is – de naam zegt het al – een auto die je deelt met anderen.

Promotie

“Om een deelautoproject te beginnen heb je 15 à 20 deelnemers nodig. Dan kan OnzeAuto vier auto's inzetten”, zegt Carel Vedder, die zaterdag 11 oktober bij de ingang van de Jumbo flyers uitdeelt aan voorbijgangers. Zijn vrouw Janneke Eising staat aan de overkant van de straat waar een deelauto te bezichtigen is. Carel: “Een paar jaar

geleden hebben we samen met de gemeente ook al eens een poging gedaan om een deelautoproject te starten, maar die is toen blijven steken. Nu hebben we als bewoners de promotie meer in eigen hand genomen.”

Minder blik

“Overigens niets dan lof voor de gemeente”, vervolgt Carel. “Die heeft voor ons de flyers gedrukt. En als we echt van start gaan zorgt de gemeente ervoor dat elke standplaats van een deelauto wordt voorzien van een laadpaal.” Want de deelauto's rijden allemaal elektrisch. Dat past in het streven om het gebruik van fossiele brandstof terug te dringen. Een ander argument voor de gemeente is dat er minder parkeerplaatsen nodig zijn. Een deelauto vervangt gemiddeld zes particuliere auto's. Minder blik betekent meer ruimte voor groen of speelplekken.

App

De deelnemers aan het project krijgen een app, waarmee je een auto kan reserveren en openen, en die bijhoudt hoe lang je gebruik hebt gemaakt van de auto en hoeveel kilometers je hebt gereden. Deze gegevens bepalen samen met het type auto dat je hebt gebruikt en het rijtgoed dat je hebt gekozen het bedrag dat jou in rekening wordt gebracht. Je kunt kiezen tussen maandelijkse rijtgoeden van 100, 200 of 300 euro. De werkelijke kosten worden hiermee verrekend. Heb je aan het einde van de maand nog

tegoed over, dan kan je dit meenemen naar de volgende maand.

Onderling regelen

Een vraag die bij velen opkomt: Je wilt een auto reserveren, maar iemand anders is je voor geweest, wat dan? “De kans daarop is in de praktijk erg klein”, zegt Janneke. “OnzeAuto houdt continue de reserveringen bij. Ontstaat er een piek, dan wordt er een auto bijgeplaatst. Maar de deelnemers kunnen het ook onderling regelen. OnzeAuto werkt met besloten bewonersgroepen. De deelnemers kunnen op de app zien welke reserveringen er gedaan zijn en door wie. Ze kunnen rechtstreeks met elkaar contact opnemen en vragen of het mogelijk is om te ruilen. Voor ons was dit een overweging om voor OnzeAuto te kiezen.”

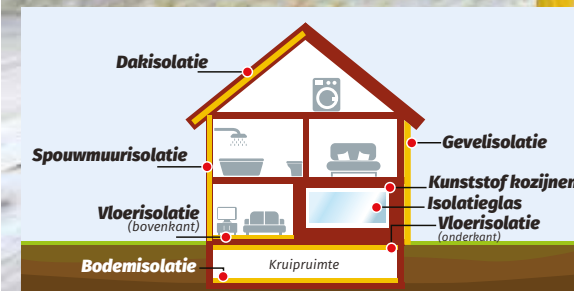
Tijdig reserveren blijft raadzaam, zeker wanneer je een auto langere tijd nodig hebt. Voor je vakantie bijvoorbeeld. Een auto vastleggen kan tot drie maanden vooruit. Maar een half uur tevoren lukt ook nog. Deelname aan een deelautoproject is maandelijks opzegbaar. Maar Carel en Janneke verwachten dat de deelnemers enthousiast zullen zijn. “Een deelauto is 35 tot 60 procent goedkoper dan een eigen auto.”

Meer weten?

www.onzeauto.com
of stuur een e-mail met uw vraag naar:

Tot 2035 is een bedrag van 1,65 miljard euro beschikbaar

Woningisolatie krijgt flinke oppepper

Het wordt de komende jaren wel erg verleidelijk om je woning te isoleren. Tot 2035 is een bedrag van 1,65 miljard euro beschikbaar voor ingrepen die voorkomen dat de woning's winters veel warmte verliest en 's zomers snel opwarmt. Het is een van de vijftig onderdelen van Nij Begun, het pakket van maatregelen waarmee de overheid inwoners van het gaswinningsgebied compenseert voor de geleden schade.

Door Martin van Koldam

De regeling maakt onderscheid tussen het versterkingsgebied (het kerngebied van de gaswinning) en adressen daarbuiten, maar wel in de provincie Groningen of Noord-Drenthe. Tot die laatste groep behoren Kostverloren en de Schildersbuurt. Hier kunnen woningeigenaren 50 procent subsidie krijgen voor het isoleren en ventileren van hun woning tot een maximum van 20.000 euro.

Voor woningcorporaties in het gaswinningsgebied (zoals Nijestee) is 220 miljoen euro gereserveerd. Met de corporaties is afgesproken dat zij het voordeel van de isolatiemaatregelen doorgeven aan de huurders.

Standaard

De te isoleren woningen moeten gebouwd zijn voor 1 juli 2012. Woningen van na die datum voldoen al aan de standaard voor woningiso-

latie. De standaard is een minimumeis voor de energiezuinigheid van een huis. Voor oudere woningen kan een isolatieadviseur een isolatieplan opstellen, dat aangeeft welke maatregelen nodig zijn om de standaard te bereiken. Vaak is een isolatieplan verplicht. Nij Begun vergoedt de kosten hiervan.

Ook de inzet van een isolatieondersteuner is kosteloos. De ondersteuner begeleidt het isolatie- en/of ventilatieproces van begin tot eind.

Geregeld duikt in dit verband ook de naam Grunneger Power op. Grunneger Power is een lokale energiecoöperatie die zich inzet voor verduurzaming. Grunneger Power begeleidt vooral kleinere projecten, maar organiseert bijvoorbeeld ook informatiebijeenkomsten over isolatieaanpak met subsidie van Nij Begun. Begin oktober was zo'n bijeenkomst op bedrijventerrein Hoendiep, die is bijgewoond door Hein Pronk van de Wijkraad.

Aanvragen

Aanvragen kunnen worden gedaan door woningeigenaren, VvE's en verhuurders. Wanneer je een aanvraag kunt doen, hangt af van je postcode. Niet iedereen tegelijk dus, om wachtrijen te voorkomen. Raadpleeg hiervoor de website (zie einde artikel).

Het is zelfs mogelijk om met terugwerkende kracht subsidie aan te vragen, als de werkzaamheden maar na 25 april 2023 zijn begonnen.

Heb je de werkzaamheden zelf uitgevoerd, dan kan een energiecoach van Grunneger Power bij je langs komen om je te helpen met de subsidieaanvraag.

We hebben ons hier beperkt tot de hoofdlijnen van de regeling. Alle informatie is te vinden op: isolatie.nijbegun.nl

WarmteStad

De gemeente Groningen wil in 2035 CO2-neutraal zijn. Alle energie die we gebruiken moet dan afkomstig zijn van duurzame bronnen. Een van de acties om dat doel te bereiken is het project Warmtestad in de noordwestelijke stadswijken, waaronder Kostverloren. In dit deel van de stad is en wordt een leidingnetwerk aangelegd waardoorheen heet water wordt gepompt. Dit water is verhit door gebruik te maken van zonne-energie die is opgewekt op een 'zonnepark' bij de Dorkwerdersluis. Via het ketelhuis aan de Rembrandt van Rijnstraat bereikt het de aangesloten woningen. Koken moeten deze huishoudens voortaan elektrisch.

Enkele maanden geleden kwam Warmtestad in het nieuws toen het Waterbedrijf van de provincie Groningen, een van de dragers van het project, aankondigde zich daaruit te zullen terugtrekken. Dat hoeft geen consequenties te hebben voor de voortgang, al blijven projecten als deze doordat ze groot en nieuw zijn, gevoelig voor tegenslagen. Op deze pagina belichten we een ander project: Isolatieaanpak.

Alina Kiers, zangeres, cabaretière en actrice

Eén regenbui en mijn leven zou er heel anders uitgezien hebben!

Waarschijnlijk kent iedereen in onze wijk Alina Kiers. Ze is bij het grote publiek bekend van de Bende van Baflo Bill en heeft in ontzettend veel producties gespeeld. Sommige met wel hele grappige namen. Wat te denken van 'Sneuwitje en een stuk of zeven dwergen', 'Noorderlichtekooi' samen met Vrouw Holland en 'Oet' met de Bende. Ze heeft ook samen met Frank den Hollander op Noorderzon gestaan met een containervoorstelling. Ze woont bij ons in de wijk en ik zoek haar op voor een gesprek.

Door Yvon van der Laan

Van verpleegkundige naar het theater

Alina is op advies van haar moeder verpleegkunde gaan studeren. Een baan in de zorg zou een goed en mooi beroep voor vrouwen zijn. Zo gezegd, zo gedaan. Maar toen ze 22, 23 jaar was vroeg ze zich af of dit het

nou was. "Wil ik dit de rest van mijn leven doen?" Ze voelde van niet. In die periode ging ze vaak met een vriendje naar het theater. Dat trok haar zo aan, dat ze naar de "Academie voor Expressie door Woord en Gebaar" in Kampen is gegaan, tegenwoordig ArteZ art & design in Zwolle. Na deze opleiding is ze gaan werken in Grand Theater in de stad, als productieleider. Hier organiseer-

de en regelde ze voorstellingen en deed ze de kinderprogrammering. Maar.... ondanks dat ze het naar haar zin had, kriebelde er ergens van binnen toch ook nog iets.

Theater te water, broedplaats voor bekende theatermakers

Alina vertelt: "Ik dacht ik ga productiewerk doen. Toen zag ik een voorstelling van Theater te Water

en later het schip in de winter in de Noorderhaven liggen. Het leek mij erg leuk om daar te spelen. Ik heb mijn telefoonnummer op een vloeitje van mijn pakje Drum Shag geschreven en op de roef geplakt. Daarna werd ik gebeld door Just Vink, de regisseur en eigenaar van Theater te Water en het schip. Zo ben ik begonnen te spelen bij het Theater te Water. Dit heb ik vier seizoenen gedaan. Stel je voor als het was gaan regenen en het vloeitje met mijn telefoonnummer erop was weggewaaid of onleesbaar geworden! Dan zou mijn leven er misschien heel anders uitgezien hebben!"

Bij Theater te Water speelden toen allemaal mensen die later bekend zijn geworden. Zoals Bert Visscher, Arno van der Heiden, Carmen Schilstra, Frank den Hollander. Uit deze kennismaking en het samen spelen is de Bende van Baflo Bill ontstaan waarin Alina, Frank en Peter de Haan samen vier producties hebben gemaakt. Frank en Peter waren al bekend als Rooie Rinus en Pé Daalemmer.

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

"Je hebt samen met Rooie Rinus (Frank den Hollander) en Pé Daalemmer (Peter de Haan) een koninklijke onderscheiding ontvangen: Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Voor jullie bijdrage aan de beleving van de Groninger taal en cultuur. En voor het verbeteren van het imago van het Gronings, waardoor er herwaardering voor de streektaal is gekomen. Waar komt jouw belangstelling voor het Gronings vandaan?"

"Ik kom van de boerderij in Ten Post. Wij spraken van huis uit Gronings. Peter komt uit Loppersum. Hij is ook puur Gronings en schrijft in het Gronings. Het was leuk voor mij om er zo in mee te kunnen doen. De bende van Baflo Bill was 2/3e Gronings. Frank komt uit Zeeland, maar heeft ooit 'Het Groninger Dictee' gewonnen. Dus hij spreekt een aardig woord Gronings mee. We 'proaten een beetje deur mekoar'. Met de taal doe je recht aan wat leeft. Taal is altijd in beweging. Het Gronings leeft in de dorpen heel erg. Door in het Gronings te spelen, wordt theater ook voor jongeren in de dorpen weer aantrekkelijker.

"Maar ik speel niet alleen in het Gronings. Ik heb verschillende Nederlandstalige stukken gespeeld bij meerdere gezelschappen. Ook nog een solovoorstelling in het Westerkwartiers. En sinds 2019 grote familievoorstellingen in het Nederlands."

RTV Noord en Oog TV

Alina is ook bekend van TV Noord en OOG TV. "Ik heb veel voor hen gewerkt als programmamaker en presentator en er heel veel spin-off werk aan te danken. Omdat ik bekend was van tv, heb ik veel andere opdrachten gekregen waaronder ook veel dag-voorzitterschappen."

Stichting Theater Initiatieven Stad TIS

Alina is artistiek leider van de Stichting TIS. Wat is dat, wil ik van haar weten. "Het is een stichting die producties bedenkt, produceert en speelt in wisselende samenstellingen, zowel grote als kleine." Alina heeft meerdere grote familievoorstellingen geproduceerd. Ze vertelt: "In deze theaterwereld moet je heel veel zelf regelen, veel acquisitie doen en alle werk en inkomen vooruit proberen te regelen. Wij zijn allemaal zzp'ers."

In de coronaperiode kwamen de familievoorstellingen stil te liggen. "Dat vonden we verschrikkelijk. Samen met Carmen Schilstra heb ik het theater in Oosterwijtwerd opgericht, om een alternatief te bedenken. In die boerderij konden we het publiek op 1,5 meter van elkaar laten zitten. Hier hebben we drie seizoenen gespeeld. Ondanks de ellende waren we in die tijd heel solidair met elkaar en hadden het gelukkig toch ook heel leuk met elkaar op deze manier."

Oeps, van het podium gevallen

In Oosterwijtwerd ben je drie jaar geleden van het podium gevallen en heb je jouw enkel gebroken. Wat heeft dat met je gedaan? "Ik ben veel voorzichtiger geworden, normaal ben ik redelijk roekeloos. Je snapt opeens dat het ook fout kan gaan. Het is een leven lang goed gegaan en dan realiseer je hoe kwetsbaar je bent. De voorstelling lag in één keer stil, maar iedereen was zó begripvol en meelevend, dat is fijn om te ervaren. Later bleek er ook een ziekenhuisbacterie bij de wond gekomen te zijn. Moest het weer geopereerd, schoongemaakt en verzorgd worden. Pas na een tijd mochten de schroeven eruit. In het ziekenhuis was iedereen heel lief. Ik heb nog wel last van mijn enkel, maar ik heb het streven om het Pieterpad te wandelen en loop nu alweer 8 km achter elkaar."

Met de Noorderzon vertrokken?

Alina heeft tien keer met Frank den Hollander in een container op Noorderzon gespeeld. "Wij hebben min of meer die containervoorstelling uitgevonden, Frank en ik. We hebben ieder jaar een voorstelling gemaakt. Zoals 'Pieterpotten', 'Es-

cape from elke stress', 'Oma vertelt'. Het was zo leuk. Je had je eigen kassa en je kon zelf je eigen prijs bepalen. En de kinderen liepen met het geldkistje naar huis om 's avonds het geld te tellen.

"Maar de tijd is veranderd. De organisatie van Noorderzon heeft de manier van werken geïnstitutionaliseerd. Je kunt het nu niet meer zelf regelen. In plaats van de artiesten zelf of hun vrienden, moeten vrijwilligers achter de kassa zitten en word je uitbetaald door de organisatie. Twee jaar geleden hebben we daar met succes de voorstelling 'Karnivoale' gespeeld. Ook willen we in 2026 weer graag op Noorderzon spelen, nu met de voorstelling 'Potkaast'. Maar volgens de nieuwe directeur/organisatie passen wij niet meer in het format omdat het festival tegenwoordig vooral internationaal gericht is.

Maatschappelijk betrokken

Op mijn vraag of er ook iets is naast de theaterwereld waar ze zich mee bezighoudt, begint Alina gepassioneerd te vertellen dat ze heel actief is geworden voor de SP. Ze komt misschien zelfs wel in de gemeenteraad bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen.

"Ik ben zo geschrokken van de uitslag van de verkiezingen in 2023, dat ik dacht dat ik kleur moest gaan bekennen. Ik geloof erin dat je je mening en visie helder moet hebben en van daaruit moet denken en handelen. Ik ben bij de SP en ga me actief inzetten. Ik ga de straat op, huis aan huis acties lopen. Ik sta waarschijnlijk op de kandidatenlijst voor volgende gemeenteraadsverkiezingen op plaats 5. Er zitten nu 4 SP'ers in de raad, dus ik maak wel een kans. Een specialisme komt later wel aan de orde, maar kunst en cultuur en zorg gaan mij aan het hart. En wonen. Ik maak me bijvoorbeeld woest over de trage processen die het opzetten van een Knarrenhof in de weg zitten.

"Maar ik blijf natuurlijk ook theater maken. Momenteel ben ik bezig met de 'Potkaast', een muzikaal absurdistisch theaterstuk dat deels in het Gronings en deels in het Nederlands is. Deze voorstelling is klein begonnen en wordt eerst in kleine zalen gespeeld en we eindigen in grote zalen. Dat is een doel dat ik nastreef. Dus ik heb nog genoeg waarop ik me kan storten!

Alina zien? Zie: www.tis-podium.nl voor een voorstelling in de buurt.

Nora Knol van Al Nour, Centrum voor Beweging en Inspiratie

Vanuit de Vliegende Schotel geland in Al Nour

Mensen uit de Schildersbuurt zijn vast wel eens langs 'Al Nour' gelopen in de Blekerstraat. Naast de snackbar en café Tante Truus. Je kunt van buiten niet goed zien wat erin zit. Een hippie-tentje zei iemand tegen mij. Maar inmiddels weet ik beter. Het is de Pilates studio van Nora Knol. Het is tijd om deze ondernemer aan de wijk voor te stellen.

Door Yvon van der Laan

Wie is Nora Knol?

Nora is geboren in de Verlengde Visserstraat en toen ze 4 jaar was verhuisd naar de Kraneweg 103. Zelf is ze toen ze 19 werd uit het huis vertrokken. Maar haar ouders hebben er vanaf 1961 gewoond tot dat haar moeder als laatste in 2023 overleden is. Nora heeft nog een tijd in de Adriaan van Ostadestraat gewoond in Kostverloren, maar woont alweer tijden samen met haar man Ebel Glastra in het ouderlijk huis van Ebel aan de Parkweg. Haar neef Edwin Knol woont nog wel in de wijk. Juist ja, die van Knol's Koek aan het Hoendiep.

De vliegende schotel

Nora is altijd al ondernemer geweest. Na de middelbare school is ze op de markt gaan staan met de 'Vliegende schotel'. Haar handel in serviesgoed, aardewerk, bloempotten en vloertegels die ze zelf elders inkocht. In 1989 heeft ze het pand aan de Blekerstraat gekocht, dat het pakhuis voor de business van Nora werd. Mensen die al een tijd in de wijk wonen weten dit misschien nog wel.

Al Nour

Ik vraag Nora wat 'Al Nour' is en betekent. "In 2002 ben ik gestopt met de markt en het verkopen van serviesgoed. Ebel heeft toen het pand verbouwd met leem tot twee studio's voor beweging, ontwikke-

ling en inspiratie zoals Pilates, dans, Yoga, en meditatie.

"De naam 'Al Nour' staat sinds 2003 op de gevel en is Arabisch voor 'licht'. Die naam is gekozen omdat het mijn eigen naam 'Nora' in het Arabisch is en vanwege de mooie lichtinval in de grote zaal. Daarnaast deed ik zelf aan Egyptische dans. En haalde Ebel veel inspiratie uit Afrika voor zijn leem-werk. Die inspiratie zie je terug in Al Nour.

Eerst verhuurde ik alleen de studio's, maar sinds 2007 geef ik zelf ook les. Ik ben nu Pilates - en FAMO Docent (Fascia Movement)."

Pilates en 'Fascia hoe'?

Nora licht toe: "Pilates is een vorm van lichaamsbeweging die in de vroege jaren 1900 is ontwikkeld door de Duitse Joseph Pilates. Als kind, zwak en astmatisch, ontwikkelde hij zich tot bokser en trapezeartiest. De oefeningen die hij deed vormden later de basis voor zijn Pilates Methode.

De klassieke Pilates Methode is gericht op het versterken van de spieren, vooral van 'the core': het midden van het lichaam: buikspieren, bekkenbodemspieren en onderrug. In de loop van de jaren is de methode doorontwikkeld in andere versies en zijn er officiële gecertificeerde trainings- en opleidingscholen opgericht."

Nora vult Pilates aan met Fascia Movement (FAMO).

Deze methode richt zich op het bindweefsel (fascia) in het lichaam. "Fascia is een allesomvattend, driedimensionaal netwerk in ons lichaam dat alle spieren, botten en organen met elkaar verbindt. Spieren en bindweefsel samen vormen doorgaande verbindingen die van onder naar boven, van voor naar achter en van links naar rechts lopen. Via deze verbindingen worden bewegingen doorgegeven en patronen gevormd in ons lichaam.

Spieren en bindweefsel werken altijd samen en kunnen niet los gezien worden van elkaar. Tijdens de lessen werken we aan concrete doelen: het verhogen van flexibiliteit, versterken van spieren, verbeteren van de houding, herstel van vertrouwen in het lichaam, bewegingsmoed en het reduceren van fysieke klachten."

Intensieve trainingen

"Ik was altijd al bezig met dans en beweging, als hobby en deed zelf ook aan Pilates. Toen mijn Pilates Docent mij vroeg of ik de opleiding wilde gaan doen, was dat voor mij een opening om van mijn hobby mijn werk te maken. Inmiddels ben ik naast Pilates Docent ook Franklin Methode Bewegingspedagoge en

◀ De grote zaal van Al Nour in de Blekerstraat

Fascia Movement Docent.

"Voor mijn eigen ontwikkeling dans ik bij Wilma Vesseur. Bij haar onderzoeken we via beweging en dans hoe het lichaam reageert op wat er zich aan dient. Dat levert mij veel persoonlijke inzichten op. Ook mentaal. En ik creëer ervaringen die mij helpen om vanuit het lichaam aanwijzingen te geven tijdens de lessen."

Voor wie?

"Mijn cursisten zijn mensen die geïnteresseerd zijn in beweging en die lichamelijk en mentaal soepel willen blijven of worden.

"Ik geef groepslessen in Al Nour op 5 verschillende niveau's. Zodat er altijd wel een niveau te vinden is dat past. Daarnaast geef ik nog privélessen thuis aan de Parkweg. Het zijn vooral vrouwen, maar mannen zijn ook van harte welkom!"

Toekomstplannen

"Je bent nu 67, hoe lang ga je nog door?" "Ik vind het heel leuk en ik

ben soepeler, sterker dan 10 jaar geleden. Waarom zou ik stoppen? Ik blijf er zelf gezond bij, ik vind het interessant.

Ik heb me net weer voor 2 jaar vastgelegd voor een dans- en bewegingsproject bij Wilma Vesseur in Duitsland. Dit project gaat over liminale tijd. Liminale tijd is een tussentijd. Het oude is verdwenen en het nieuwe nog niet gevormd. Een tijd vol onzekerheden maar ook met nieuwe mogelijkheden en creativiteit. Een dans zonder choreografie.

Verhuur

De studio's van Nora zijn te huur voor het geven van trainingen of cursussen op het gebied van gezondheid en welbevinden.

Meer informatie over de lessen van Nora of huur van haar studio's?

Zie www.pilatesgroningen.nl of www.al-nour.nl
Mail info@pilatesgroningen.nl / info@al-nour.nl
Of tel: 06-2016 3298

Nora Knol van
Pilatus Studio
'Al Nour'

Woensdag
10 december

Tussen 17.00 en
19.00 uur

De route is
ongeveer 2
kilometer lang

Je kunt de
wandeling
vanaf elk punt
van de route
beginnen

Deelname is
gratis

Bij Huis de
B in de Van
Ostadestraat
kunnen kinderen
marshmallows
roosteren

Derde Lichtjeswandeling op 10 december

Licht, verbinding en saamhorigheid

Dit jaar is de derde editie van de lichtjeswandeling, groter dan de vorige keren. Als ik aanschuif bij de vergadering om informatie op te halen, tref ik een grote groep actieve bewoners en de wijkopbouwwerker die samen de activiteiten voorbereiden. Drie vrijwilligers spreek ik ook apart: Ine, Gryt en Jannie. Zij vertellen meer over de activiteiten.

Door Yvon van der Laan

Lichtjeswandeling "Vrede Dichtbij"

"Waar komt het idee van de lichtjeswandeling eigenlijk vandaan en waarom hebben jullie dit thema gekozen?" Dat vraag ik aan Ine, Gryt en Jannie. De oorsprong van lichtjeswandelingen varieert per traditie, maar er zijn verschillende invloeden: één van de oudste is de Eindhovense Lichtjesroute, die begon als een traditie om de bevrijding te herdenken door kaarsen voor het raam te zetten. Andere zijn gebaseerd op oude tradities zoals het hindoeïstische feest Divali, het Sint-Maartenfeest (lampionnetje lopen) of Chanoeka, een joods feest dat de bevrijding van de Joden viert. In onze Schilderswijk is drie jaar geleden door Wij Groningen een moderne versie van een lichtjeswandeling bedacht, om licht te brengen in de periode dat het donker wordt en om saamhorigheid en verbinding te creëren.

Ine, Gryt en Jannie

Ine is al twaalf jaar vrijwilliger bij de buurtboomgaard, samen met negen andere vaste vrijwilligers. Zij verzorgen inheemse planten en hoogstam fruitbomen en richten zich op ecologie en biodiversiteit. De groep organiseert oogstfeesten, zeis- en snoeidagen en maakt lekkere taarten van het fruit van de bomen.

De lichtjeswandeling komt langs de buurtboomgaard, waar ook een interactief Schimmenspel gehouden wordt. Maar Ine zal die avond aanwezig zijn bij de Kerststal in de binnentuin van de Gerard Doustraat. Kinderen en volwassenen kunnen hier op de foto in kleding van Jozef en Maria tegen de achtergrond van een groot schilderij, gemaakt door Gusta Schoemaker. Ine heeft samen met buurtbewoonster Mia de kleding genaaid en heeft samen met haar breiclub "De Ribbels" Kerst-sokken en andere dingen gebreid en een nieuw Kerstdorp gehaakt. Deze zijn te zien in het buurtcentrum

Kostverloren. Ook zorgen Mia en Ine voor appeltjes en de aankleding van het Appelvrouwtje bij de Jan Steenflat.

Gryt en Ine zingen in het Dinsdagochtendkoor in het Kostverlorenkwartier. Dit koor treedt ook op tijdens de lichtjeswandeling. Gryt en ook Jannie zijn actief in hun straten: de Rubensstraat en de Mondriaanstraat. Ze zijn bezig met het vergroenen van de buurt. Een voorbeeld daarvan is de aanleg van geveltuintjes in samenwerking met de gemeente.

Gryt organiseert samen met anderen in de Rubensstraat een tent met muziektredens van Sàlt (jazz) en Moonloops (Indiepop) en er is een buurmeisje die haar jongleerkunsten vertoont. Er zijn vuurkorven om op te warmen en er worden zelfgebakken vredeskoekjes en drinken uitgedeeld.

Het water tussen de Mondriaanstraat en de Rubensstraat wordt feestelijk verlicht, misschien wel met een Engel op een boot. In de Mondriaanstraat wordt ook een tent neergezet, voor nummer 36-39. Er is trekzakmuziek, het buurtkoor zingt, er worden gedichten voorgedragen, en er zijn doorlopend creatieve activiteiten. Verderop in de route in de Mondriaanstraat is een hinkelbaan.

Route en activiteiten 'Lichtjeswandeling'

- **Woensdag 10 december**
- **Tussen 17.00 en 19.00 uur**
- **De route is ongeveer 2 kilometer lang. Je kunt de wandeling vanaf elk punt van de route beginnen**
- **Deelname is gratis**

Jannie vertelt: "In de buurtapp hebben we een oproep gedaan om mee te helpen met de organisatie van de lichtjeswandeling. De voorbereidingsgroep bestaat uit vijf personen, twee van de 'Groene Mondriaan' en drie andere straatbewoners. Wat het leuk maakt is dat je nu met mensen samenwerkt, die je eigenlijk alleen van gezicht kende."

Voor volwassenen en kinderen

Wie denkt dat er alleen kinderactiviteiten georganiseerd worden, heeft het mis. Er is voor volwassenen ook genoeg leuks te zien en doen! Wat denk je van de trekzakmuziek, jazz-muziek, Indiepop, verschillende zangkoren, de band van Harry Kasemir. Je kunt jezelf verkleeden als Jozef en Maria. Er worden verhalen

verteld, gedichten voorgedragen en er wordt gedanst. Er zijn meerdere creatieve activiteiten voor en door kinderen. Er zijn er natuurlijk heren en der kraampjes met drinken en koekjes. Wie wil weten wat een BOA precies doet, kan zijn of haar licht opsteken bij de keet voor het Wijk Informatiepunt. Daar zijn BOA's die over hun werk vertellen. In het vierde Schilderskwartier worden bomen en een brug prachtig verlicht en natuurlijk staan langs de hele route allemaal lichtjes.

◀ **Levende kerststal en draaiorgelmuziek tijdens de Lichtjeswandeling van vorig jaar**

Al na 16 jaar verdween tram van Kraneweg

West End had primeur met trolleybus

“Je woont hier vlak bij de binnenstad. Op loopafstand.” Dat krijg je vaak te horen als je iemand uit de wijk vraagt waarom het wonen in de Schilderswijk zo aantrekkelijk is. En toch namen vroeger velen de tram naar ‘de stad’.

Door Martin van Koldam

Het openbaar vervoer in de Schilderswijk heeft een rijke geschiedenis. Het was de eerste wijk in Nederland, en één van de eerste in Europa, waar een trolleybus reed. De trolleybus verving in 1927 de elektrische tram, die sinds 1 april 1910 ‘West End’ had verbonden met de Grote Markt

Een maand eerder had de elektrische tram zijn intrede gedaan in Groningen op de lijnen Ebbingepoort – Grote Markt – Sterrebos (lijn 1) en Grote Markt – Akerkhof – Hoofdstation (lijn 3).

Concessie

Op deze routes reden sinds 1880 al paardentrams. Voor de exploitatie had de gemeente concessie verleend aan een Belgische investeringsmaatschappij. Het werd voor de Belgen geen vetpot. Zuinig aandoen was het devies. Het gevolg was een regen aan klachten over de kwaliteit en onderhoudsstaat van het materieel, de uitvoering van de dienstregeling, het gedrag van het personeel op de tram. Het liep erop uit dat de gemeente in 1906 de exploitatie overnam. Meteen daarna werd de overgang van paardentram naar stroom in gang gezet.

Ook vulde de gemeente het lijnennet van de tram aan met een West-Oostverbinding (lijn 2). Het tracé van West End naar de Grote

▲ Trolleybus van lijn 2 op de Grote Markt zuidzijde, 1928. Collectie Groninger Archieven

Markt vormde daarvan de westelijke tak. Naar het oosten reed de tram naar het Academisch Ziekenhuis.

Dubbelspoor

Op de Vismarkt en het Akerkhof viel de route van lijn 2 samen met lijn 3. Om het grote aantal trams zonder vertragingen te kunnen verwerken lag hier dubbelspoor. Het vervolg richting West End was aanvankelijk enkelsporig. Alleen aan het begin van de Westersingel was een passeerstrook aangelegd voor elkaar tegemoetkomende trams. Was er een tram onderweg door de Brugstraat en de Astraat, dan kreeg een tram in de tegengestelde richting op de passeerstrook een rood licht.

In 1914 besloot de gemeenteraad tot verdubbeling van het tramspoor op de Westersingel en de Kraneweg. Anders was het niet mogelijk de frequentie te verhogen tot om de vijf minuten. Dat was nodig omdat er in de Schilderswijk sinds de opening van lijn 2 in 1910 veel huizen bij gekomen waren.

Ook in 1914 ging de gemeenteraad akkoord met de aanleg van een tramlijn door de Oosterstraat naar de Meeuwerderweg.

Schade

Al in de tijd van de paardentram was duidelijk geworden dat de fundering van de trambanen in Groningen onvoldoende was. De straatsloten langs de rails verzakten. In

perioden van zware regenval of bij opdooi, wanneer het water niet weg kon, ontstonden er gaten in het wegdek. Na de komst van de elektrische trams, die een stuk zwaarder waren dan de paardentrams, werd het probleem alleen maar erger. In 1923 besloot de gemeente dat de tramrails een nieuwe fundering zouden krijgen.

Voor lijn 2 stelden Burgemeester en Wethouders zelfs het voortbestaan als tramlijn ter discussie, ook vanwege de geringe aantallen passagiers op het traject naar het Academisch Ziekenhuis.

Trolleybus

Er was een alternatief. In Engeland was de trolleybus met een opmars bezig. Het nieuwe vervoermiddel had een aantal voordelen ten opzichte van de tram. De trolleybus was wendbaarder, maakte minder lawaai, richtte minder schade aan aan het wegdek, reed schoner en ging langer mee. Daar stond tegenover dat de bovenleiding van de trolley ingewikkelder was, wat leidde tot ontsporingen.

In 1926 bezocht een Groningse delegatie Engeland om zich te informeren over het nieuwe vervoermiddel. Blijkbaar was men onder de

◀ Feestelijke opening van de verlenging van lijn 2 naar Kostverloren, april 1950. Foto: Fotobedrijf Piet Boonstra; collectie Groninger Archieven

indruk want medio 1926 besloot de gemeenteraad een proef te nemen op lijn 2-west. Het werd een succes. In juni 1927 werd de invoering van trolleybussen definitief. Een jaar later werd de route van lijn 4 hieraan toegevoegd. Van West-End reed de trolley dus naar de Meeuwerderweg. Dertig jaar lang hebben de zes trolleybussen uit 1927 dienst gedaan. De enige vernieuwing in al die jaren betrof de carrosserie.

Geen succes

In 1950 gingen ook op de lijnen 1 en 3 gingen trolleybussen rijden. Een groot succes werd het niet. De

trolleybus kon zich niet handhaven in het steeds maar drukker wordende verkeer. Het besluit om de trolleys te vervangen door autobussen kwam begin jaren zestig dan ook niet als een verrassing.

Voor de westelijke tak van lijn 2 kwam het einde in 1964. Sindsdien rijden er autobussen over de Westersingel en Kraneweg, die niet langer hun eindpunt hebben in Kostverloren, maar over de Friesestraatweg doorrijden naar Vinkhuizen. Ook het vertrouwde lijnnummer 2 moest wijken.

Trillingen

Het publiek reageerde enthousiast op de elektrische tram. Maar bij het Natuurkundig laboratorium aan de Westersingel was men bezorgd. In het lab werden proeven gedaan waarvoor een trillingsvrije ruimte vereist was. Een passerende tram zou wel eens te veel opschudding kunnen veroorzaken. De bezwaren van de universiteit belandden op het bureau van de minister van Binnenlandse Zaken, die advies inwon bij de Koninklijke Academie van Wetenschappen. Na bijna twee jaar kwam de Academie met een reactie: een aantal nogal technische aanbevelingen, waarvan onduidelijk is of ze zijn opge-

De tram voor het Natuurkundig laboratorium op de hoek van de Westersingel en de Kraneweg. collectie Groninger Archieven

Lijn 2 vervoerde in 1912 bijna 500 duizend personen van wie het merendeel op de westelijke tak. Er werd gereden in een tien-minutendienst. Een ‘enkeltje’ kostte in die tijd 5 cent.

Collectie Groninger Archieven

▲ De elektrische tram op de Kraneweg ter hoogte van nummer 11. Op de achtergrond de in 1995 afgebroken Westerkerk. Collectie Groninger Archieven

Struis: Italiaanse koffiecultuur in de Schilderswijk

Wie langs het drukke kruispunt van de Kraneweg en de Herman Colleniusstraat fietst, ziet het meteen: een zonnig hoekpand met een uitnodigend terras, waar mensen even stoppen voor een espresso, een stuk zelfgemaakte taart of een lekker glas wijn. Struis is nog maar sinds juli open, maar nu al een geliefde plek voor buurtbewoners, studenten en ouders op weg naar of van de school van hun kinderen.

Door Yvon van der Laan

Struis, van Peggy, Richard en Gerben

Richard en Gerben hebben samen het marketingbureau Okerblauw en koffiebedrijf Cocodori in de Oude Ebbingestraat. Zij laten koffiebonen branden, maken zelf melanges en verkopen de koffie onder het merk Cocodori aan particulieren en horeca. Toen het idee ontstond om een koffietentje te beginnen, leek het Peggy, de vrouw van Gerben, leuk om hieraan mee te doen en erbij in te stappen.

Peggy is het gezicht van Struis en zorgt voor de inrichting, de gezelligheid, de menukaart en het aanbod. Gerben en Richard doen van alles achter de schermen.

Een vleugje Italië in Groningen

Als ik Peggy spreek is ze net terug van haar huwelijksreis met Gerben en hun kinderen in Piëmonte,

in het noorden van Italië. “Wij zijn gek op Italië”, vertelt ze. “Daar komt het idee van Struis ook vandaan. Espresso drinken aan de bar, even snel, maar met aandacht, voordat je naar het werk gaat. Of koffiedrinken met een taartje erbij, tussen de middag uit lunchen en later op de dag een wijntje of een biertje op het terras drinken. In Italië is dat normaal, ook met kinderen erbij. Dat wil ik hier ook neerzetten: een plek waar dat gewoon kan.”

Een fijne plek

Het begon als een klein idee, “misschien een koffiebusje”, maar groeide uit tot een volwaardige zaak met al een grote groep vaste gasten. “We hadden dit pand al een tijd leeg zien staan en we kregen een beeld voor ogen van een leuk zonnig terras. Het is een superleuk hoekje. Er valt veel te zien en het is een slimme en goede plek omdat er veel studenten en werkenden langs komen en ouders met kinderen. Iedereen fietst hier gehaast voorbij, maar ik dacht: wacht even, je kunt je dag toch leuker beginnen dan racen naar je werk?”

“We hebben de eigenaar gebeld, de voormalige dierenarts. Deze wilde het eerst niet verhuren, maar is daar later toch op teruggekomen. Na een jaar hadden we bij de gemeente de horecaverunning rond en konden we verbouwen en opengaan.”

Alles zelf gemaakt (of van de burens)

Peggy bakt zelf haar taarten: worteltaart, bananenbrood en de zogenaamde wisseltaart. “Sommige dingen kopen we lokaal in, zoals brood en cinnamon buns van Bakker Luuk. En laatst kwam een buurjongen die chef is langs met zijn eigen taartjes. Die waren zo lekker, dat mag hij vaker doen.”

De inrichting bij Struis ademt liefde voor hergebruik. “Bijna alles is tweedehands”, vertelt Peggy trots. “Ik heb het zorgvuldig uitgezocht. De marmeren tafels buiten komen van Croissanterie Pigalle, de handgeschilderde tegeltjes uit Spanje,

kussens van een vrouw twee straten verderop. De bankjes buiten zijn zelfs door buurtbewoners van de Kraneweg geleverd.”

Een kleine zaak met een groot buurt hart

Er komen veel mensen uit de buurt. Studenten, gezinnen en ouderen. Ook bijna het hele personeelsteam dat inmiddels al uit 15 mensen bestaat. Zoals twee meiden uit het meidenhuis ertegenover en twee uit de Herman Colleniusstraat. Peggy merkt dat er behoefte is in deze buurt aan een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, met allerlei bewoners door elkaar. Er is al een buurvrouw die hier ‘Sip and Paint’ heeft georganiseerd: wijn sippen en aquarelleren. “Daarom richt ik me wel op een buurtfunctie, zonder dat het een echt buurthuis is.”

Meer dan koffie

In Struis is jazzy achtergrondmuziek te horen. Peggy is naast ondernemer ook zangeres. Ze speelt vooral jazz en soulmuziek. “Ik wil hier ook live muziek gaan programmeren. Muziek hoort hier gewoon bij, het brengt leven in de zaak, zonder dat het te druk wordt.” Ze gaat volgend jaar ook meedoen en zelf optreden tijdens Gluren bij de Buren, met koffie en muziek.

Peggy is trots op haar wijnen. “We hebben hele mooie wijnen die je nergens anders kunt krijgen. We verkopen ze ook in kleine flesjes, zodat je geen hele fles hoeft te kopen. Sommige mensen vragen naar bitterballen, maar we kunnen hier niet bakken of frituren. Onze keuken bestaat uit alleen een oven, voor de taarten.”

“Heb je nog andere plannen?” “Nee, de charme van een klein zaakje vind ik heel leuk. Misschien het terras nog iets uitbreiden in de zomer, want we hebben veel mensen niet kunnen plaatsen omdat het vol was.”

Meer weten of proeven?

Struis
Kraneweg 62,
wo-za: 08.00-22.00 uur,
zo: 12.00-22.00 uur.
Instagram: struisgroningen
Website: www.struisgroningen.nl
Muziek: www.peggybouwer.com

Peggy Bouwer in haar zaak aan de Kraneweg ▼

Een Vrijheidsmaaltijd in jullie straat?

Samen eten geeft gezelligheid in de straat en brengt burens bij elkaar. In de Jan Lutmastraat en de Van Goghstraat is dit in 2025 zo ervaren met de 5 mei Vrijheidsmaaltijd. Dat roept om navolging, welke straat doet in 2026 mee?

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei regelt een hoop, zoals promotie en gratis lekkere maaltijdsoups, dus is het gemakkelijk te organiseren. De burens hoeven dan alleen zelf nog iets lekkers mee nemen en studenten in de straat hun biertafels. Op de foto een beeld van de Vrijheidsmaaltijd 2025 in de Jan Lutmastraat. Het was feestelijk, verbindend en relevant, omdat Vrijheid niet overal vanzelfsprekend is. We zien dat via de media wereldwijd en

we zien het in de buurt; alleen al in de Jan Lutmastraat vind je 20 Stolpersteine.

Voor informatie bel je Henk Kinds, 06 50 66 82 85, of ma henkkinds53@gmail.com

Herfst in Kostverloren

◀ Boom in herfstpracht op een zonnige zondag in het Van Ostadepark. Foto: Hein Pronk

In memoriam

Lot Roosjen 1937–2025

Ze woonde met haar gezin tientallen jaren in de Herman Colleniusstraat en ontpopte zich in die periode als een echt ‘wijkmens’. Op 8 oktober is ze overleden: Lot Roosjen. Ze had meerdere perioden zitting in de Wijkraad en zijn voorlopers, hielp mee bij activiteiten en was actief in het kerkelijk leven. Ook was ze bezorger van de Wijkkrant. Als er een nieuw nummer in aantocht was, belde ik haar op om te vertellen wanneer ze haar voorraad kon afhalen. Want Lot deed als enige bezorger niet aan e-mail.

‘Geen tijd’ was een excuus dat zij niet kende. Dan maakte ze tijd. Enkele jaren na het overlijden van haar echtgenoot in 2010 verhuisde ze naar de Steenhouderskade, waar ze als vanzelf in de bewonerscommissie ‘rolde’. In die uithoek van het wijkgebied bleef zij actief als bezorger van het wijkblad. Wel wilde ze dat de kranten naar de Steenhouderskade gebracht werden. Twee grote fietstassen vol leverde ik dan bij haar af.

De laatste jaren ging haar gezondheid achteruit en verbleef zij in de Pelsterhof. In Lot Roosjen verliezen wij een behulpzame en initiatiefrijke wijkbewoner. MvK

KAP SALON

Alida
HAIR FACTS

Gedempte Zuiderdiep 125 9711 HE Groningen
050 - 85 12 345 | www.alidahairfacts.nl

STUURWOLD
FIETSEN
GRONINGEN

www.stuurwold.com

Fietsreparaties • Fietsverkoop • Fietsverhuur

Friesestraatweg 5 - 7 9718 NA Groningen
info@stuurwold.com 050 312 98 72

Spar Kostverloren
050 820 0418
www.spar.nl
J. van Ruysdaelstraat 18
Groningen
kostverloren@despar.info

vind ons op
facebook

GLS. DHL. dpd Pakketpunt

BENNY'S

ma-vr (mon-fri) 8.00 - 19.00
za (sat) 8.00 - 18.00

www.benny-supermarkt.nl
Herman Colleniusstraat 8 Groningen
casperkleiker@versatel.nl 050-3139597

TORENBEEK
schoenen

Al jaren een vertrouwd adres!
Ook voor pedicure en podologie

A-weg 7
050 - 3128362
info@torenbeekschoenen.nl
www.torenbeekschoenen.nl

ProVoet **NVVP**

Slijterij De Kabouter

Sinds 1916 gevestigd op haar vertrouwde stek aan het Jozef Israëlsplein nr. 4 in Groningen

De Kabouter

De leukste, voordeligste en meest flexibele slijterij van Groningen

Tel. 050 313 35 69

HENDRIK WOLDRING
vioolbouwer

Het Strijkershuis

Jozef Israëlsplein 6, 9718 EN Groningen
Tel. 050 3184178
www.hetstrijkershuis.nl

Al Nour Centrum
Blekerstraat 17
Groningen

YOGA
Maandagochtend

SOULJOYYOGA.NL

Beeld 'Mannetje' sluitstuk vernieuwing H.W. Mesdagplein

Bewoners van het H.W. Mesdagplein en omgeving zijn ingenomen met de nieuwe look die het plein heeft gekregen. Er zit meer afwisseling in het groen en de hoeveelheid steen is teruggedrongen.

Door Martin van Koldam

En toch was er het gevoel dat er nog iets ontbrak. In zo'n parkachtige aanleg hoort een beeldhouwwerk. Het 2e Schilderskwartier heeft hierover zijn licht opgestoken bij Kunstpunt, de organisatie die zich in de gemeente Groningen onder meer sterk maakt voor kunst in de openbare ruimte. Ook de Kunstuitleen is onderdeel van Kunstpunt.

Met assistentie van een medewerker heeft het bestuur van het 2e Schilderskwartier een keuze gemaakt uit de werken die Kunstpunt beheert. Favoriet was een beeld van ongeveer een halve meter hoog, getiteld 'Het Mannetje'. Het is een creatie van de beeldhouwer Jan van Baren, die in 1942 geboren werd in Bergen op Zoom, maar een groot deel van zijn, overigens korte leven in Groningen doorbracht, waar hij studeerde aan de Academie Minerva. Hij overleed in 1995 in Westerland.

Van Jan van Baren hebben meer werken in deze hoek van de stad een plaatsje gekregen: 'De Ram' op het Taco Mesdagplein, 'De Lotusknop' in het Bleekerplantsoen en 'De Lepelaar' op een eilandje in het Noorderplantsoen.

Het beeld werd onthuld door Anja Gerritsma, onder de aanwezigen de vrouw met de meeste woonjaren in de buurt. Voordat zij in actie kwam, droeg Heinrich Winter, voorzitter van het 2e Schilderskwartier, een gedicht voor van Herman Jan Scheltema (1906 - 1981), hoogleraar rechtsgeschiedenis in Groningen,

die schreef onder het pseudoniem N.E.M. Pareau. Het gedicht gaat heel toepasselijk over een kleine man en ook wordt het H.W. Mesdagplein erin genoemd. Erg toegankelijk is het gedicht niet. De auteur van dit artikel snapt er ten minste niets van.

Maar het moet wel kwaliteiten hebben, anders had Gerrit Komrij het niet opgenomen in zijn bundel De Nederlandse poëzie van de 19de en 20ste eeuw in 1000 en enige gedichten. Bij het beeld zal nog een plaque worden geplaatst met de tekst van het gedicht.

*De kleine man, de kleine man
Bevindt zich achter op de tram
Het weer is fraai; de zonneschijn
Verwarmt het H.W. Mesdagplein
En doet het straatplaveisel blaken.
Geen crisis kan ons thans meer raken!
Christien zit binnen op een bank;
Want zij is mank.*

N.E.M. Pareau

◀ Heinrich Winter (midden) droeg het gedicht 'De Kleine Man' van N.E.M. Pareau voor bij de onthulling van het beeld op het H.W. Mesdagplein.

◀ 50 centimeter. Langer is 'Het Mannetje' niet.

Oproep HvKostverloren aan eigenaar-bewoners: Word lid!

Door sloop, gevolgd door nieuwbouw en door renovatie is het woningbestand van Kostverloren diverser geworden. Het aandeel koopwoningen steeg fors.

Eens waren er in Kostverloren vrijwel uitsluitend huurwoningen. Daar is door de wijkvernieuwing sinds de jaren negentig verandering in gekomen. Een kwart van de woningen is tegenwoordig 'koop'. Toch heet de grootste bewonersorganisatie van de Schilderswijk nog steeds Huurdersvereniging Kostverloren (HvK). De HvK zet zich in voor de belangen van huurders, maar ook voor een schone, veilige en bloeiende wijk. Daar profiteren alle bewoners van: huurders én kopers. De HvK doet een beroep op de eigenaar/bewoners om zich aan te melden als lid. Samen kunnen we een vuist maken om belangrijke dingen voor de wijk te realiseren. Het lidmaatschap kost 9 euro per jaar. U kunt zich aanmelden als lid door een e-mail te sturen naar Eddy Buwalda, secretaris van de HvK: eddybuwalda@outlook.com

Lange Mannen Met Haast presenteren studioalbum 'Zandlopers'

In februari deden buurtgenoten Joost en Joek, van de Kraneweg 90, een oproep in de wijkkrant voor de crowdfunding van hun nieuwe studioalbum. Inmiddels is het af! Hun band, Lange Mannen Met Haast, heeft een fantastisch jaar achter de rug met als hoogtepunten opnames in een echte studio, een samenwerking met producer Finn Acda, uitgebrachte singles én optredens op het MadNes Festival, Hongerige Wolf en Oerol en op 15 november de presentatie van hun album 'Zandlopers' in de Rabo Studio in het Forum. De Lange Mannen met Haast brachten daar de nummers die op het album staan live ten gehore. www.langemannemethaast.nl

Joost en Joek (rechts) stapelen dit jaar succes op succes. Hun nieuwe album is te koop op CD en vinyl.

Website

De Schilderswijk beschikt over een website met informatie over de wijk en de organisaties die binnen de wijk actief zijn, zoals de Huurdersvereniging Kostverloren, de Van Ostade Stichting (buurtcentrum Kostverloren Kwartier), de drie Schilderskwartieren, Wij Groningen. De website staat los van de wijkkrant. www.schilderswijkgroningen.nl

Activiteiten KostverlorenKwartier

In het KostverlorenKwartier, in het gebouw van basisschool De Petteflet, vinden dagelijks meerdere activiteiten plaats: yoga, zingen in een koor, bewegen voor ouderen, schaken, dammen, klaverjassen, dansen, en nog meer. Het actuele aanbod staat op: schilderswijkgroningen.nl/activiteitschema

Freerk Brandsma nieuwe wijkagent

Freerk Brandsma is Jan Hendrik Bouma opgevolgd als wijkagent

De Schilderswijk heeft een nieuwe wijkagent. Sinds juli is Freerk Brandsma het aanspreekpunt voor deze wijk bij de politie. Ook de Westerhaven, de Badstratenbuurt en de Zeeheldenbuurt behoren tot zijn werkgebied. Onbekend terrein is deze hoek van de stad niet voor hem, want hij groeide op in de Zeeheldenbuurt. Op www.schilderswijkgroningen.nl laat Freerk Brandsma weten dat hij zal proberen zoveel mogelijk op de fiets in de wijk aanwezig te zijn. Een toevallige ontmoeting op straat behoort dus tot de mogelijkheden. Maar als u iets te melden heeft, kunt u toch het beste contact met hem opnemen via 0900-8844 of tijdens het inlooppreekuur in het wijkinformatiepunt. Raadpleeg hiervoor de website schilderswijkgroningen.nl.

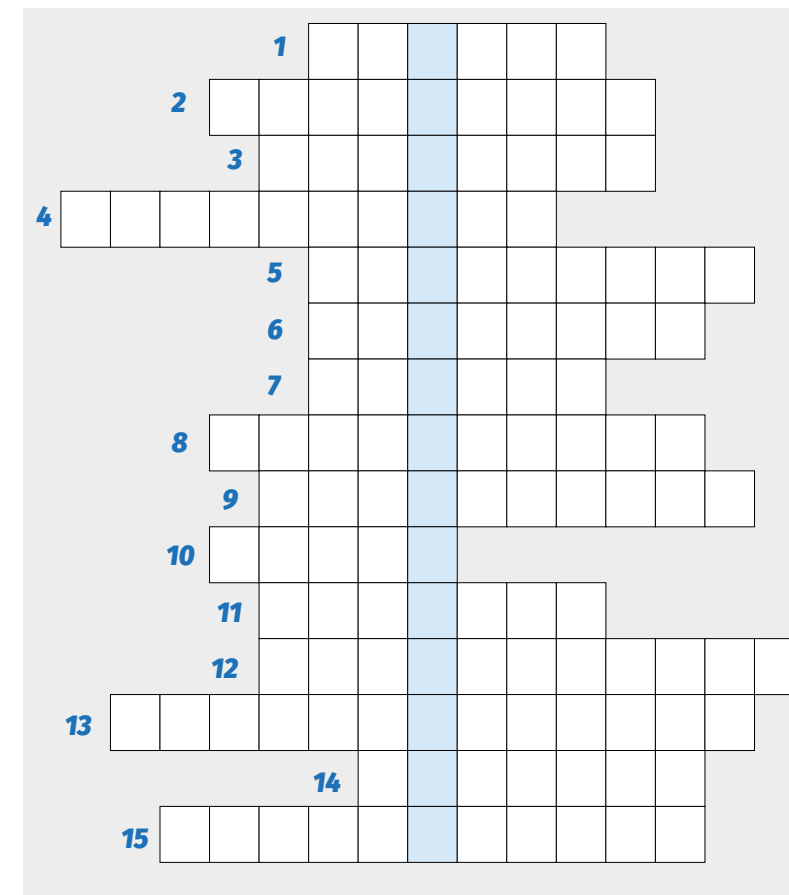
Inlooppreekuren

In het Wijkinformatiepunt aan de Jacob van Ruysdaelstraat 30 in Kostverloren (boven de SPAR) houden diverse instanties en organisaties spreekuren voor wijkbewoners. Aanmelden is daarvoor niet nodig. Het gaat om spreekuren van:

- het WIJ-team
- woningcorporatie Nijestee
- Warmtestad
- de wijkagent
- boa (buitengewoon opsporingsambtenaar)
- coaches werk & participatie gemeente Groningen
- Wijs ondernemersspreekuur

Meer informatie: schilderswijkgroningen.nl > [wijkorganisaties](http://wijkorganisaties.nl) > wijk-informatie-punt

Puzzel voor de Schilderswijk

Vul de antwoorden van de onderstaande vragen in in het diagram (de gevraagde woorden worden allemaal genoemd in deze wijkkrant). In de verticale blauwe balk ontstaat het antwoord van deze puzzel: de naam van een Nederlandse schilder en naamgever van een straat in onze wijk.

1. Pseudoniem van Herman Jan Scheltema
2. Basisschool in Kostverloren
3. Streek in Noord-Italië
4. Elektrisch openbaar vervoer
5. Uitbeelding van geboorteplek van Jezus
6. Oplaadstation voor auto's
7. Het Licht (Arab.)
8. Cultureel festival in Noorderplantsoen
9. Voormalige kerk aan Kraneweg
10. Lokale tv-omroep
11. Vorm van lichaams oefeningen
12. Energieopwekking zonder CO2-uitstoot
13. Messing gedenkstenen voor Nazi-slachtoffers
14. Vertegenwoordiging van de wijk
15. Naam van beeld op HW Mesdagplein

Mail de oplossing met de titel **Puzzel Wijkkrant** naar: info@bauburo.nl. Onder de goede inzendingen verloten we een fles wijn (rood/wit, alc./alc.vrij), beschikbaar gesteld door Bauburo Visuele Communicatie. Succes, Harry Kasemir

Winnaar vorige puzzel: Hermien Bazuin (oplossing: Vincent van Gogh)

SPECIALISATIES

- Fysiotherapie
- Manuele therapie
- Sport fysiotherapie
- Psychosomatische fysiotherapie
- Revalidatie (hart/long/operatie)
- Bekkenpijn tijdens/na zwangerschap
- Incontinentieklachten
- Thuiszorgtherapie
- Dry needling

Hoendiep 1
Groningen

www.fysiotherapie90.nl

050 - 711 90 51
050 - 571 71 57

info@
fysiotherapienegentig.nl

Fysiotherapie Negentig

U kunt bij ons ook sporten onder professionele begeleiding

- 55+ Training
- Indoor bootcamp!
- Fitheidstraining
- Totaal FIT groepstraining
- Personal training

Thuis in KOSTVERLOREN

TIK maakt sociale activiteiten mogelijk!

Heb je een idee voor een leuke activiteit? Wil je iets met of voor je burens doen? Woon je in Kostverloren? Dien dan je plan in bij TIK - thuis in Kostverloren!

Voor projecten in de wijk hebben wij een kleine bijdrage beschikbaar. Aanvragen kan via de website: www.thuisinkostverloren.nl

UW MAKELAAR IN DE BUURT!

Dé beste
verkoopmakelaar van
Groningen

2024!

- Lokaal en enthousiast team
- Specialist in aankoop- en verkoop van woningen
- Gevalideerde taxaties
- Zekerheid, eerlijkheid & transparantie
- No Cure No Pay

Een gratis waardebepaling van uw
woning of een vrijblijvend gesprek?

Altijd welkom aan de Kraneweg 23!

Team iQ Makelaars Groningen

MAKELAARS

Kraneweg 23 | 9718 JD Groningen | 050 - 760 17 77
Groningen@iQMakelaars.nl | www.iQMakelaarsGroningen.nl